

**תכנית סולמות לצמצום פערים : תקצוב תוספתי לשעות לימוד אנגלית 3 ו-4 יח"ל לכתות
י', יא', יב' בשנה"ל תשפ"ב לתקופה אפריל עד יוני 2022**

1. רקע

מעמדה של האנגלית כשפה העיקרית בעולם. גם בישראל האנגלית התבססה כ"שפה זרה ראשונה", כפי שהיא מוגדרת ב"מדיניות הלשונית להוראת שפות בבתי הספר בישראל" (משרד החינוך, 1996). הישראלים משתמשים באנגלית כשפה לתקשורת בינלאומית. האנגלית היא שפה המזוהה, יותר מכל שפה אחרת, עם סחר בינלאומי ותיירות, עם השכלה גבוהה ומחקר, עם כלי התקשורת האלקטרוניים ועם הצלחה בשדה ההייטק והסטארט-אפ. זוהי השפה החשובה ביותר לאזרחי ישראלי רב-לשוני, אחרי העברית והערבית כשפות ראשונות. מטעמים אלה, האנגלית זוכה לביקוש המקומי הרב ביותר. בנסיבות הללו, יש הכרח לקבוע סטנדרטים גבוהים ככל האפשר למצוינות בהוראת האנגלית בבתי הספר בישראל ולתת לתלמידים את התנאים הטובים ביותר שיאפשרו להם להבחן ברמה גבוהה.

ניתוח נתונים של הישגי הבגרות בשלוש השנים האחרונות ובהשוואה לנתונים הנדרשים בכניסה למוסדות האקדמיים מראה כי רמת האנגלית של בוגרי ביה"ס התיכון אינה מספקת צרכים אלה. טענה זו מלווה ב"נתונים מדאיגים לגבי ידיעת האנגלית של בוגרי תיכון ישראליים". כמו כן, בחינת תוצאות מבחני הבגרות מראה כי ישנם תלמידים הנבחנים ב-3 ו-4 יח"ל ומשיגים תוצאות גבוהות במיוחד מה שעקרונית מאפשר היבחנות ברמה גבוהה יותר. יש צורך להשקיע משאבים ומאמץ פדגוגי באוכלוסיית התלמידים המצטיינים ב-3 ו-4 יח"ל ובכל תלמיד בעל פוטנציאל להבחן בהצלחה ברמה גבוהה יותר. כמו-כן, ישנם גם 19% מן התלמידים שאינם מצליחים להשיג אפילו לא 3 יח"ל בגרות באנגלית.

בנוסף, בעקבות משבר הקורונה והעובדה שהתלמידים צברו פערים גדולים בלימודי האנגלית, חשוב לאפשר לימודים ממוקדים במיומנויות העשויים לשפר את הישגים במבחני הבגרות באנגלית בכל הרמות.

2. הפעילות המתוקצבת

הקצאה תוספתית של שעות בודדות להוראת באנגלית מעבר לשעות המתוקצבות במערכת. השעות יינתנו לבתי ספר שיגישו תכנית (עפ"י פורמט שמצ"ב) אשר תשקף את החלוקה של השעות ואת הפריסה לצמצום פערים. בקבוצה ילמדו בין 7 - 15 תלמידים. מקרים חריגים (בהם מס' התלמידים בקבוצה קטן מ-7 או גדול מ-15) יובאו בפני ועדת ההקצבות ויאושרו על ידה.

אופן חלוקת השעות:

מספר השעות הבודדות לבי"ס	סה"כ תלמידים בשכבה
10	עד 100
15	מ 101 עד 200
20	מ 201 ומעלה

הערה - מסגרת השעות הבודדות הינה 30 שעות תגבור לתלמידים הזקוקים לסיוע מעבר לשעות ההוראה המחייבות של בתי הספר. השעות הבודדות יוכלו להתבצע על ידי המורים בבית הספר, מעבר למשרתם התקנית בבעלות המעסיקה.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

אגף בכיר תכניות לאומיות
התוכנית הלאומית לקידום הוראת האנגלית

אגף שפות
הפיקוח על הוראת האנגלית

3. הגופים המתוקצבים

בעלויות על חטיבות עליונות, כמשמען בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט – 1969, (לרבות רשויות מקומיות), המחזיקות ברשיון כדין לפי חוק פיקוח על בתי הספר התשכ"ט - 1969.

4. תנאי סף להשתתפות בתכנית

על מוסדות החינוך עבורם מבוקשת ההקצאה התוספתית לעמוד בכל תנאי הסף הבאים.

- א. בתי"ס שאינם מקבלים תקציב מתכנית המצוינות בפריפריה.
- ב. המוסד בבעלות רשות מקומית או בעלות שהיא מלכ"ר בפיקוח משרד החינוך או בעלות של בתי-ספר שאיננה מלכ"ר ושיש ברשותה רישיון בתוקף (חל"ץ).
- ג. המורה המלמד במגמה עבודה מבוקשת ההקצבה הוא בעל רישיון הוראה באנגלית ובעל אישור העסקה ממשרד החינוך.
- ד. הקצאת כל השעות התוספתיות, אשר יפורטו בהמשך, לתכנית זו בלבד. מנהל ביה"ס מתחייב לכלול את השעות התוספתיות במערכת הלימודים הכוללת אפשרות לימי מרתונים, ימים מרוכזים או שעות לימוד שבועיות עד הבגרות. במקרה וביה"ס קיבל את השעות התוספתיות ואין ביכולתו להשתמש בהן, מנהל ביה"ס מתחייב להודיע לאיש הקשר של התכנית במשה"ח. מנהל ביה"ס מתחייב לרשום את התלמידים ולהעביר את הנתונים לבקשת המשרד.

5. אופן ההקצאה

התקציב העומד לרשות התכנית יוקצה בכל שנה לבתי הספר על פי דירוגם ועד גמר התקציב, בהתאם לקריטריונים הבאים, ולניקוד הקבוע בצד - מהניקוד הגבוה לנמוך. במידה וינתן ניקוד זהה יבחרו בתי הספר עפ"י מדד טיפוח מהגבוה לנמוך עד גמר התקציב.

ניקוד	מדד למ"ס	קריטריון
3 נקודות	8 עד 10	מצב סוציו אקונומי של הישוב בו נמצא בית הספר (לפי מדד הלמ"ס)
5 נקודות	4 עד 7	
10 נקודות	1 עד 3	

6. דיווח, בקרה ועיצומים

- א. תקצוב מוסד חינוך במסגרת קול קורא זה יתבצע בתנאי שמוסד החינוך לא מתוקצב בדרך נוספת, לרבות קול קורא אחר, עבור פעילות זהה.
- ב. מוסד החינוך לא יחל את הפעילות טרם קבלת אישור וועדת ההקצבות על גובה התקציב וקבלת אישור מהמשרד בנוגע להשכלה והכשרה של המורה כמפורט בתנאי הסף.
- ג. העברת ההקצבות תיעשה על בסיס הגשת דוחות ביצוע, לרבות המצאת חשבונות, דוחות שעות, אישורי תשלומי שכר או כל מסמך אחר שיתבקש על ידי המשרד.
- ד. התשלום לא יעלה על עלות ביצוע הפעילות המתוקצבת בפועל, והוא כפוף כאמור לעיל להגשת דו"חות ביצוע באופן שייקבע ע"י המשרד.
- ה. המשרד רשאי לדרוש כל פרט או מסמך מאת הבעלות כתנאי לביצוע תשלום.
- ו. יובהר כי אי הגשת דו"חות ביצוע באופן שייקבע ע"י המשרד, לרבות איחור בהגשתם, עלולה להביא לביטול התקצוב באופן חלקי או מלא, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של המשרד.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

אגף בכיר תכניות לאומיות
התוכנית הלאומית לקידום הוראת האנגלית

אגף שפות
הפיקוח על הוראת האנגלית

- ז. אם יתברר בעקבות בקרה על הרשות שהרשות או הבעלות אליה הועבר התקציב, אינן פועלות על פי נהלי התכנית, או שהוצג מצג שווא, או שדווחו דיווחים שנמצאו שגויים, רשאית וועדת ההקצבות לקזז את הסכום שהועבר לבעלות מכל סכום המגיע לרשות, ואף להחליט על סגירת התכנית ברשות גם במהלך שנת הלימודים.
- ח. במקרה ויתברר שביה"ס לא הודיע על אי שימוש בשעות, לא יינתן אישור לבה"ס להצטרף לתכנית סולמות בשנה הבאה.